

Victor-M. Amela - Ima Sanchis - Lluís Amiguet

Ian Shapiro, catedràtic de Ciències Polítiques a la Universitat de Yale

Tinc 69 anys: aspiro a entendre el que vivim investigant el que hem viscut. Vaig néixer a Sud-àfrica: l'apartheid ara és la desigualtat. Encara crec en l'Estat de benestar. Col·laboro amb Ciències Polítiques i Sociologia de la UAB i publico 'After the fall: From the end of history to the crisis of democracy'

“Putin volia entrar a l'OTAN i ho vam rebutjar: ara no es queixin”

ÀLEX GARCIA

Va caure el mur de Berlín i semblava que tot seria democràcia. És el que investigo ara: si l'eufòria del 1989 amb la caiguda del Mur era optimisme o fantasia.

Com ho investiga?

Analitzo les decisions que van prendre des d'aleshores els nostres líders democràtics i si van fer que aquella eufòria semblava avui fantasia. I van ser molt males decisions.

Doncs la responsabilitat també és dels qui els vam elegir.

El primer Bush es va limitar a expulsar Saddam Hussein del Kuwait que havia envaït i no va voler canviar el règim iraquès...

Va ser una decisió polèmica.

Però encertada. Molts polítics creiem que la democràcia no es pot imposar per la força i menys en un país pobre. I aquell primer Bush no la va imposar. Va fer bé.

Què va passar per empitjorar-ho tot?

Va arribar l'11 de setembre i el segon Bush va imposar la doctrina d'actuar amb tota la força en qualsevol lloc si algú no es doblegava del tot a les seves exigències.

I així va desautoritzar l'ONU.

Va ignorar el Consell de Seguretat i tota la llei

internacional i va iniciar els despropòsits.

Aquí vam viure llavors el primer “No a la guerra” que li va costar la Moncloa al PP.

El segon greu error va ser expandir l'OTAN cap a l'est d'Europa, que sortia del comunisme, en comptes d'invertir allà en un altre Pla Marshall d'ajut econòmic com el que va aferrar el lideratge dels EUA després de guanyar la II Guerra Mundial.

Vaig ser enviat a les repúbliques bàltiques i recordo Baker humiliant els russos.

Ieltsin i el primer Putin volien entrar a l'OTAN –he vist vídeos on ho demanen– i a la UE. Només volien ser un més entre els rics i poderosos i esperaven un altre Pla Marshall després de la caiguda del comunisme.

Putin havia arribat a fer de taxista i Gorbaxov va acabar anunciant McDonald's.

En comptes d'invertir en la nova Rússia, els republicans –i demòcrates!– dels EUA es van limitar a expandir l'OTAN fins a la seva frontera sense deixar ingressar-hi els russos.

Per supèrbia? Desconfiança?

Va ser una oportunitat perduda que hagués fet el món molt millor del que és.

Van portar canons en comptes de dòlars?

Gordon Brown, primer ministre britànic, va

“Què s'ha fumut Rutte?”

Manllevo el titular del *Financial Times* que caricaturitza el servilisme beneït del secretari general de l'OTAN Mark Rutte amb Donald Trump, qui demostra diàriament que respecta el que li planta cara i no els qui l'adulen, com la ultradreta europea i espanyola. Ha estat la determinació solidària d'alguns líders europeus –no els afalacs de Rutte– la que va dissuadir Trump d'envair Grenlàndia i liquidar així l'OTAN, on ara amenaça els seus socis perquè no li donen suport a l'Iran. Shapiro ens explica com aquesta complaença dels líders occidentals amb la supèrbia dels presidents dels Estats Units ens ha portat a un món amb dues guerres obertes que es rearma, molt més insegur del que anunciava el dividend de la pau després del prometedor final de la guerra freda.

dir que sí a l'entrada de Rússia a l'OTAN i fins i tot Berlusconi la va beneir; però els nord-americans i els alemanys ho van impedir.

Per què?

Alemanya per la seva reunificació, amb la qual va justificar expandir l'OTAN fins a Hongria, Polònia, Txèquia... I el 2004, Bush hi va afegir set països més, i el 2007 es va parlar que hi entressin Ucraïna i Geòrgia. Va ser quan Putin va advertir a Múnic que Rússia ho consideraria una agressió.

I aquí estem, entre dues guerres.

Després es va atacar Líbia com una acció de tota l'OTAN quan allà no s'havia agredit cap país de l'OTAN.

Va ser una guerra espectacle?

Als Estats Units els liberals acusen Trump de violar el dret internacional, però van ser ells els que van començar a fer-ho, sense entendre que és fàcil violar-lo en un moment i molt difícil construir-lo durant dècades.

Per què no es va voler Rússia a Europa?

Ni a Occident. Un gran error! Fins i tot Richard Nixon va escriure un article avisant que Rússia havia d'integrar-se a Occident i ser tractada com vam tractar l'Alemanya vençuda el 45. Amb generositat.

Encara temien l'imperi rus?

Era supèrbia, *hibris*, humiliaven Rússia després d'haver-la temut, perquè ara podien. Estaven ebres de poder. Es repetia aleshores a Washington: “Quan actuem creem la nostra pròpia realitat”.

Això feia Trump... fins a l'Iran?

Aquest to ja el va adoptar el segon Bush, que així va voler superar el seu pare a l'Iraq després de l'11-S. Però Obama va tornar a fer una cosa semblant a Líbia. Van ser ells i aquells actes els que justifiquen ara els de Trump.

Què passarà?

El món s'assembla al que acabada la I Guerra Mundial va propiciar l'ascens de Hitler.

Ens hem de rearmar?

Marshall va avisar que després de la II Guerra Mundial no s'havia d'humiliar ningú i va llançar el pla d'ajuda a l'Europa derrotada. A Rússia, perdedora de la guerra freda, no se la va ajudar, sinó humiliar fins que va haver de demanar ajuda a l'FMI. Després es va refer sola, però ja era tard per sumar-la a Occident.

Vostè no està blanquejant Putin?

No justifico la seva agressió; tracto d'explicar com hi arribem. Quan Putin i Xi desapareguin quedaran els seus règims autoritaris, però els successors pot ser que rellegeixin la història i no ens vegin ja com a enemics.

I de les democràcies què n'espera?

La ultradreta és la resposta populista als rescats només per a rics de la recessió. Hem de combatre-la amb noves polítiques keynesianes per repartir prosperitat.

LLUÍS AMIGUET

Club VANGUARDIA

Exclusiu subscriptors

Ganes de renovar l'armari?

OFERTES, DESCOMPTES I PLANS EXCLUSIUS PER A SUBSCRIPTORS

Descobreix-los a clubvanguardia.com

LA VANGUARDIA